

Nowelizacja ustawy o zapasach obowiązkowych oraz innych ustaw regulacyjnych

Rada Ministrów proceduje pod numerem UC50¹ projekt nowelizacji ustawy o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (dalej jako: „**ustawa o zapasach**”) oraz ustawy Prawo energetyczne.

Nowelizacja procedowana jest w związku z wykonaniem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 994/2010.

Wśród najważniejszych proponowanych założeń nowelizacji ustawy o zapasach są:

- zniesienie obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego przez podmioty posiadające koncesje na obrót gazem ziemnym z zagranicą oraz przez podmioty dokonujące przywozu (tj. eliminacja obowiązku wskazywanego dotychczas jako jedna z kluczowych barier w przywozie gazu ziemnego na terytorium Polski);
- nałożenie na Prezesa RARS obowiązku tworzenia i utrzymywania zapasów strategicznych gazu ziemnego; w tym celu Prezes RARS będzie miał możliwość m.in. zawierania transakcji giełdowych w celu zakupu gazu ziemnego na potrzeby tworzenia oraz dostosowania wielkości zapasów strategicznych; w tym zakresie Organ nie będzie zobligowany do posiadania koncesji na obrót gazem ziemnym;
- wprowadzenie obowiązku uiszczania opłaty gazowej na pokrycie kosztów tworzenia i utrzymywania zapasów strategicznych gazu ziemnego; wysokość opłaty gazowej będzie stanowiła iloczyn stawki opłaty gazowej określonej w przepisach wykonawczych (na ten moment brak projektu rozporządzenia) oraz ilości gazu ziemnego wysokometanowego odebranego lub zużytego na potrzeby własne w poprzednim miesiącu przez podmioty zobowiązane tj.:

1. operatora:
 - systemu gazowego, z wyłączeniem operatora systemu dystrybucyjnego gazowego w zakresie, w jakim zarządza systemem wyspowym,
 - systemu skraplania gazu ziemnego, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
 - systemu magazynowania,w zakresie, w jakim wykorzystuje gaz ziemny transportowany systemem gazu ziemnego wysokometanowego na potrzeby własne
2. podmiot będący zleceniodawcą usługi przesyłania gazu ziemnego, na rzecz którego gaz ziemny jest transportowany z systemu przesyłowego gazowego wysokometanowego do systemu dystrybucyjnego gazowego lub który odbiera gaz ziemny w punkcie wyjścia z systemu przesyłowego gazowego wysokometanowego do odbiorcy końcowego.

W związku z wprowadzeniem opłaty gazowej będzie możliwe **dokonanie zmian w zatwierdzonych na 2025 r. taryfach dla paliw gazowych**, a to w związku z możliwością uwzględnienia w kosztach uzasadnionych, kosztów stanowiących równowartość planowanej do uiszczenia w 2025 r. opłaty gazowej.

- wprowadzenie nowych obowiązków sprawozdawczych dla podmiotów zobowiązanych;
- wprowadzenie nowych zasad rozliczeń w sytuacji wystąpienia stanu nadzwyczajnego (Operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu połączonego gazowego, będą dokonywali rozliczeń finansowych za pobrane od Agencji w okresie uruchomienia zapasów strategicznych ilości gazu ziemnego oraz rozliczeń z tytułu ilości gazu ziemnego dostarczonego w okresie uruchomienia zapasów strategicznych podmiotom zlecającym usługę przesyłania gazu ziemnego, na rzecz których zapasy strategiczne gazu ziemnego zostały uruchomione).

¹ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12392210/katalog/13098789#13098789>

Ponadto, nowelizacja przewiduje:

- zmianę brzmienia art. 5 ust. 9 ustawy o zapasach, który dotychczas tworzył liczne spory interpretacyjne pomiędzy organami administracji a producentami i handlowcami paliw ciekłych w przedmiocie terminu dostosowania zapasu obowiązkowego. W przypadku wejścia w życie omawianej nowelizacji, przedsiębiorstwa utrzymujące zapasy obowiązkowe, będą zobowiązane do ich dostosowania **w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku**, obliczając ich ilość na podstawie wielkości produkcji lub przywozu z poprzedniego roku kalendarzowego, z zastrzeżeniem, że w odniesieniu do okresu **od dnia 1 stycznia do dnia 29 czerwca każdego roku** kalendarzowego dane do obliczeń wymaganej ilości zapasów obowiązkowych są ustalane na podstawie wielkości przywozu lub produkcji paliw w ciągu przedostatniego roku kalendarzowego;
- zmniejszenie obowiązku utrzymywania zapasów obowiązkowych ropy naftowej lub paliw z 53 dni zabezpieczenia do 50 dni od 30 czerwca 2025 r., 47 dni od 30 czerwca 2026 r. i do 45 dni od 30 czerwca 2027 r.

Założono, że ustawa nowelizująca (w tym przepisy o opłacie gazowej) ma wejść w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia. Jednakże, w związku z tym, że nowy system zapasów strategicznych gazu ziemnego ma rozpocząć działanie z dniem 1 października 2025 r., przepisy regulujące tworzenie i utrzymanie zapasów strategicznych gazu ziemnego, związane z tym obowiązki Agencji i podmiotów zobowiązanych, jak również powiązane z nimi przepisy karne, wejdą w życie 1 października 2025 r. Wstępnie zakłada się, iż opłata gazowa miałaby zostać opłacona po raz pierwszy we wrześniu 2025 r. tak aby Agencja mogła pozyskać środki na utrzymywanie zapasów.

Zapraszamy do kontaktu!

Tomasz Młodawski

Partner, radca prawny

☎ +48 600 871 096

✉ tomasz.mlodawski@skslegal.pl

Karolina Luma

Prawnik, radca prawny

☎ +48 886 911 223

✉ karolina.luma@skslegal.pl

Warszawa

Jasna 26, 00-054 Warszawa

T +48 22 608 70 00

F +48 22 608 70 70

E office@skslegal.pl

Katowice

Korfantego 138a, 40-156 Katowice

T +48 32 731 59 86

F +48 32 731 59 90

E office.katowice@skslegal.pl

Poznań

Mickiewicza 35, 60-837 Poznań

T +48 61 856 04 20

F +48 61 856 05 67

E office.poznan@skslegal.pl